P/M 17000

K

aproleţarɟa aʀəlakua zegıə rɸə iqou, ɨɸeidəɨḳəl!

aħsa aḳolxozkua rəqnə iməɥ dəunə iqouɼ.

(g. asrievi, m. ɼaţaraiei iryəz iaɸərpşła).

aqua. × apsnəʀi aɼarţiaʀ ɨqutəɟərta. × 1934 ş.

66.74(2)
ПРОВЕРЕНО 1935 г.
396
ЖС-56
РМ 17000
3036с
3747с

aɦrɑɡeɫarɟa aɣəlakua zegɪə rɸə iqou, ɨɸeidəɨkəl!

aɦsa akolxozkua rəqnə iməɥ dəunə iqouɾ.

(g. asrievi, m. ɾaɫaraiei iryəz iaɸərpṣɨa).

Аҟа. biblioteak. Аҟа.

aqua. × apsnəɣi aɲarɫiaɣ ɨqutəɟərta. × 1934 ṣ.

НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА
АБХАЗИИ им. И. Г. ПАПАСКИР

aitaga aredaḳtor m. ahaşba.

eiteigəeiṭ p. s. ɥḳadua. aḳorreḳtorɟa: paɲaskıər-pha guəſḳa, ḳaḳalia v. azaḳaz № 5994, apparṭtəɿra azaḳaz № 16 apliṭ aguraga № 505, aṭiraz 2.100 iquə, 2 ḳıəpxı boɲəc; boɲəcḳ aqnə 17,280 ḳıəpxı dərga əqouɲ, aḳıəpxırazə irətouɲ 12/xı-34 ş rzə, anaɲə açayəuɲ 22/xı-34 ş. rzə.

irḳıəpxiṭ apħənttəɿra aṭipoliṭocinḳografia aqnə.

okʟiabr—ahra-ʁra dalnagəeiʟ aqa iaçagəlaz apʰəs.

1921 şəkusa okʟiabr mza azə vladimir ilia-ipa lenin okʟiabrʁi arevoliucia apʃəşkusa axıəɜ ala aştaʟia iiyəz aqnə ubas ianən:

„... hahqnə urəsʁəlan iqam ui aipş azakʟuandara, aʃara, apʰəs auəs aqnə lnamgara, axakuitra ləmamkʟua jlar irzeipşu auəs daʃəxaranə nastxa lərgəlara, adunei aburzuazia aqnə aʰsa ahra-ʁra içanə rxə rəzʃərəmgoua, irʟanə, ixuəçaguanə işəqou aipş".

iara ubasqan vladimir ilia-ipa dəryagıəx abas iʰeiʟ „azakʟuan aqnə auaa zegıə reiqaraʁra auəs aqəngıə reiqaraʁra iazʰam", iiaşanə axaça eipş apʰəsgıə dnaganə, dʃərganə, dqalarcə iataxəuɲ „jlarə irzeipşu anxara, iara ui azeipş qaləçra aqnə apʰəs ləlşara alarxunə.

adunei aqnə aɲroleʟarʃa iqou rvozd, lenin zxə ikʟəz auəskua rənagɜara iaʁəu

ay. sţalingıə ubas iznəḳəmḳua iaairpşkua-xeiţ aɲarţia ialou zegıə rɸapxıa, aq̣a iaçagəlou aħsa axəy dəu rzəqarçarc.

1933 şəkusa fevral mza azə moskva aḳolxoz ialaz audarnikɟa apxıaʒaɸi reizara dəu aqnə ay. **sţalin** dəryagıəx eiteiħeiţ aq̣a iaçagəlou aħsa axşəy dəu rzəqaçara şataxəu aɸə. ubasqan ay. sţalin ubas iħeiţ: „aħsa aḳolxozkua rqnə iməɥ dəunə iqouɲ. ui aməɥra dəu ipxıaḳnə anḳəlara ɟgıauəsurouɲ izəzħou. hara ihadu ui auɲ, aḳolxozkua rqnə aħsa pxıaqa aɟərgara rətanə, rəməɥra auəs iazḳnə aqaçara".

sənɸa ianvari fevrali rzə aɲarţia a'XVII-ɸi aizara dəu aqnə ay. sţalin adunei zegıə iairbeiţ hɸəlan alşara dəukua şhamakuaz, abolşevikɟa aq̣a iaçagəlaz aħsa ahra-ɸra içganə axakuitra pstazaraxı, alaxţraxı rəiagaraɸə irəldərşaz aɸə, lenin iahzniɟəz ajakua nagʒaua, aɲarţia iaħaz uəsla inagʒaua.

aaxəçɸi-ḳavḳaz aɲarţorganizaciakua aɸəlaɸaɟ aindusţrializaciaɸraɸə, akətnxara aḳolxoz nxaraxı aiagaraɸə, afederaciaɸə iqou aresɲublikakua eḳonomikaləei kulţuraləei rəboıa aiçəxraɸə alşara dəukua rəmanə iqouɲ. art alşarakua rəbzourala aq̣a

iaçagəlou aħsa rmassa aɲoliţik̩aꝝ uəskua rꝝəi aagləx uəs aqnəi ak̩ţivla rxə ɟərərgəeiţ, nasgıə iazhaiţ aħsa ruəsura jlar rənxamyakua zegıə rqnə. uajə akətnxaraꝝə pſənꝝ rəla iazhanə iqouɲ aħsa ruəsurakua, nasgıə — pasa aħsa auəs zzəruaz aţexnik̩aꝝ k̩ulıţurakua rak̩un, iahħaɲ: abamba, aɥai, atatən. uajə apħəs axaça ieipşɟqıa akətnxaraꝝə egıərt auəsuꝝkuagıə rəqaçara dər-ꝝuɲ.

ak̩olxoz ialou apħəs apxıagəlara ſtəxnə dəkuɲozarouɲ aybaꝝi axuşəkusa aybaꝝi aşkus aɲlan anagɜarazə.

uajə akətan zegıə reiha iqaçaꝝnə iqouɲ: — **ak̩olxozkua organizacialəei ɲoliţik̩aləei rſakurɷuɷuara, ak̩ulak̩ elementkua ak̩olxozkua rəqnəꝝ ralcara. ak̩olxozkua zegıə ibolışevik̩ k̩olxozkuanə ak̩olxoz ialou izaziţoɥnik̩ɟanə (ibeianə) rəqaçara.** ak̩olxoz ialou aħsa rzə ay. sţalin abas iħeiţ: „uərt irdəruazarouɲ, ak̩olxoz apħəs lzə şaqa ixuarta dəunə iqou, ak̩olxoz aqnə auɲ apħəs axaça daxıgəlou dgəlanə. lxaꝝ zinkua axaça ieipş iləxnə daxıəqaloua. ak̩olxoz əqamk̩ua — auaa zegıə reiqaraꝝra zəqalom. ak̩olxoz aqnə iqouɲ axakuitra iaşa. ari rdəruazarouɲ ayəzɟa

akolxoz ialou aħsa, uərt irəxıqozarcuq akolxoz nxarakua rəlaxi rəqəmſi reipş".

aaxəçʔi-kavkaz aqnə akolxoz ialanə iəqou auəsurakua rqnə apxıagəlara zmakuaz aħsa ay. stalin abri eipş aja iiħaz rxaʔə iaaganə akolxozkua rqnə auəsura oreyla iaadərpşiţ, iazhaiţ akolxozkua raxı uəsura ineiuaz aħsa rxəpxıaɜara, exıabalakgıə iazhaiţ aħsa rqa-psa, məşla rnorma iaccangıə inarəgɜoua ialagəeiţ.

iahħaq akolxozkua ibzianə iaxeiʔkaau **kasum - izmailovskʔ** araion — akolxoz „socializm" aqnə aħsa rbrigada esəmşa eizərgon x-ţonk ireihanə abamba, abqara xəpxıaɜarala abamba eizəzgoz pħəsk məşkə iləkuţon 75 kilogram. anorma ſtəxnə izlaqou ala məşkə abqara xəpxıaɜarala pħəsk iſtəlxranə iqan 35-40 kilogram rqənɜa. eiha eiomnə eizərgon ari abrigada aqnə abart aħsa: **mina agaverdi-kzi, kameiaţ guseinkzi, gunaş, zmanova,** art məşla 104-106 k. rqənɜa eizərgon azaza.

karadolinskʔ araion, polţavka akətan akolxoz ialou apħəs — **inţizar** məşla eizəlgon 100-120 kilogram rqənɜa abamba. akolxoz „leninski puţ" aqnə apartia ialam ap-

ħəs **beţeva**, məşḳə bɿaməɿʒaḳua məşla 60-65 ḳilogram rqənʒa abamba eizəlgon.

gıanq̣aɽi araion, aḳolxoz „roţ fronţ“ aqnə **diulgaz mamed ali-ḳzi** məşla eizəlgon 90 ḳilogram abamba, zara abdulag-ḳzi —82 ḳilogram, nabaţ irma-ḳzi 84 ḳilogram, ţamaſ ima-ḳzi—72 ḳilogram.

atatən aɥai ɲlanţaciakuei rqnə pasa aħsa atatən ɸəxraani aɥai boɲə aɸəxraani macara aḳun auəs anəruaz, aħsa rzə ipxaſara dəunə iqan amxaɸə auəsura, uajə axaça ieipş aħsagıə rxə ɟərərgoua ialagəeiţ exıabalaḳ auəsurakua rqnə.

gal araion — jɲaq̣ara aḳolxozkua rɸə şamaxamzar aħsa ireiuou auəs zəmua-ħa uayə dəqam. atatən ɸəxrei aɥai boɲə aizgarei rɸə 80% (ɲrocenţ) rqənʒa aħsa rouɲ auəs zua. eizgouɲ 111.000 ḳilogram iaʒou aɥai boɲə.

sanaḳıɽi araion—aḳolxozkua rqnə aħsa ruəsura çəpx aasta yənɽ rəla iazhaiţ.

aḳolxoz **„nabiq̣i-çin“** aqnə 1933 şəkusazə rɸagməɿḳua 320 yəḳ aħsa uəsura ineiuan, 1932 şəkusazə 145 aħsa raḳun uəsura ineiuaz, aḳolxoz „cmai biţi“ aqnə

— 1933 ş. 125 yək, — 1932 şəkusazə 65 yək, aħsa rak̦un auəs zuaz.

lagodexꝝ araion, ay. k̦arţvelişvili ixıɜ zxəu ak̦olxoz aqnə — ɥuţiaşvili alpxənrak̦ ilrəpxuan 85-90 şaɫa, atatən normala iſtəxəz 25 şaɫa radgıəlan.

sənꝝa daara eizhaiţ ak̦olxozkua rqnə auəs zua aħsa rxəpxıaɜara. iazhaiţ aħsa rq̦amşkua. iaməcxungıə inarəgɜoiţ aħsa anorma irədu. iazhaiţ aoıey uəsura.

iɸəc uəsnə iqouɲ ak̦olxoz pstazaraɸə aoıey uəsuɟa aħsa dara ioıeiy uəsuɟanə rəqazaara anays auəsura aqnə eiçaxouagıə rətgara.

asocialisţꝝ dogovorkua axrəbɿarçouaz aħsa rxə iadərçeiţ dara irəldərşaşaz anays eiçaxouagıə işrəcxəraaşaz aꝝgıə.

ubas iahħaɲ, **vagarşaɲansk̦ꝝ** araion ak̦olxoz **„anasţavad“** aoıey uəsuy pħəs aruţunɥi f-yək̦ auəsura aqnə eiçaxanə iqaz aħsa exıərpşnə auəsura aqnə itəlgəeiţ. uaanɜa məşla 6 idərk̦nə 16 k̦ilogram rqənɜa abamba alazgalouaz aħsa aiclabra ançəsə məşla 40-50 k̦ilogram rqənɜa ialargaloua ialagəeiţ. ak̦olxoz „ɲarak̦er“—ialou **oganesian** 1932 şəkusazə ialalgalon məşla ano-

rma 32 kilogram abamba, 1933 şəkusazə ialalgalon 76 kilogram.

abas auɲ işəqou abart akolxozkua zegiə: **„ţurkmalu“, „alibekłu“, „adikari“, „mulla-lursu“,** ubas içagigiə.

aţexnikaᵽ kulţurei arəc kulţurei r'raionkua rqnə aapənᵽi alaçara kamɲania iarknə, alaçara akuzaaiţ, araťara, atagalara akuzaaiţ, aᵠayra azərhara akuzaaiţ zegiə rqnə aoıey-ĥa auəs ruan ja-yələei ť-yələei akolxoz ialaz aĥsa.

akolxozkua rqnə ruəsura şaizhaz aipş iazhaiţ aĥsa rakţivra aɲoliţika uəs aqəngiə.

gianqaᵽi araion — akolxoz **„roţ-froņţ“** aqnə akolxoz ialaz aoıey-ĥa auəs zuaz aĥsa rnəĥa anəmyapərgouaz **gadzar guseinovai, nabaţ nemana-kzi** iaadərpşəiţ akulakja akolxoz aqnə auəs zukuoz rustambekovi balabek muxmudbekovi.

lanqxutᵽi araion — akolxoz ialaz aĥsa reizara aqnə iaadərpşəiţ akolxoz auəsura iapərxagakuaz kildaɜei, oılonţi, aĥsa rdelegaţ eizaragiə akolxozgiə ialərceiţ art ayəqa.

gal araion—„reıqxo-cxiri“ akolxoz ialou apĥəs **elarqia** daalərpşəiţ adgiəl arţəga auac aţəşa aqnə izţaxəz.

art iahxəsəz aşkuskua rəla kˌər iazhaiţ akˌolxoz ialou aħsa rdərra, akˌolxoz aqnə auəsura aiᴪkˌaara içagı eiomnə rxə azcoua iqaləeiţ, akəta socialisţ formala aiᴪkˌaara abzəurala akˌolxoz ialou reipş akˌolxoz ialam aħsagıə pxıa adərra alaxţraxı rxə dərxəeiţ, axaça ieipş rxaᵽ zin ələrxəua jlar ruəskua rᴪə rᴪaladərxuua ialagəeiţ.

axa egıa uəs hħargıə jɲaqara akˌolxoz-kua rqnə akˌolxoz ialou aħsa akˌolxoz uəsura rqnə ui aqara rᴪaladərxuua iqam.

ari zegıə reihagıə pərxagaras iamou ui auɲ: akˌolxoz ialou aħsa rqnə makıana ckıa imyapgam axtagalara, aɲarţia organizaciakua, asoveţᵽ organizaciakua, akˌolxoz organizaciakua makıana ckıa imyapərgom akˌolxoz uəsura aqnə aħsa rəmų alaxuxaraᵽa, aħsa akˌolxoz aᴪə aoıey ħa uəsura ineilaraᵽa aȷajara, auəs azura.

abar iahħaɲ — akˌolxoz **„embros“ (ekˌaţerinᵽi akətsoveţ)** aqnə akˌolxoz ialou aħsa rqnəᵽ 170-190 qamş zmakuou aħsakua əqouɲ, axa iara ui akˌolxoz aqnə iqaxəuɲ 3 qa-məşkˌ rəda zmam aħsagıə.

aybaᵽi axuşəkusa aybaᵽi aşkus anxara uəs kunagala anagɜaraᴪə xəmpada igua-

taꝝuɲ çəpx apəɬarakua ihamakuaz, apxıagəlara rouroup zegıə rəla akolxoz aqnə aoıey-ħa auəs zua aħsa. auəsura aqnə eiçaxanə iqou aħsa idərdərꝝuɲ rxaꝝ pstazara aioıꝝra akolxoz aqnə auəsurala ada uaha daɸakala işrələmşoua. eidkəlaꝝuɲ akolxoz ialou aħsa, zegıə aɸazəqaçara rətanə akolxoz aqnə auəsura iazknə iqalaraꝝa, akolxozkua zegıə ibolşevik kolxoznə akolxoz ialou izaziţoɥnikɟanə rəqaçaraɸə aoıey-ħa ruəsurala aħsa zegıə rɸaladərxuraꝝa.

akolxoz ialou apħəs darbanzaalak ildəruazarouɲ 1934 şəkusazə 1,413.860 ga laçaꝝnə işhamou, ubri aqnəꝝ 216.150 ga abamba, 935,560 ga arəc laçaꝝə, 264.000 ga egıərt akulţuraꝝ laçaꝝkua: iqahçoiţ 3.180 ga aɬər zɸaloua, abahɥa 1.295 ga aɥai, 500 ga aciţrusꝝ kulţura, ħarak ataxəmkua auəs azaaueiţ araxu rxəpxıaʒara azərhara, araxu raaʒara arɸiara, akətnxaraɸə eiha eiçaxanə işəqou ala idərnə.

1933 şəkusa rzə akətnxaraɸə alşarakua ihaukuaz iſakuroıuoıuaxarazə, 1934 şəkusa rzə akətnxara aɲlan kunagala imyapgaxarazə akolxoz ialou aħsa irualuɲ asocialisţ eiclabrei aoıey uəsurei içagı rɸazərkərc,

idərɸialarouɲ aiclabrakua aɲlan anagʒara iazkɲə, eiharakɡıə akətnxaraɸə agro-zooţexnikɑɤ uəsurakua agməʒkɲua.

akɲolxoz ialou aħsa irualuɲ dasəu auəs axıərua auɥasţkɲakua rɸə ikupalarc akɲulakɲ ʒənxakua rəkuxrazə, alodirra arʒrazə, (mɥəla) mɲəçjarəla amal gara iaſtou auaa raarpşrazə.

aħsa iɸərpşəganə iqazarouɲ akɲolxoz uəsura aqnə, eiharakɡıə dasəu rnaɲə zəzkɲəu ibzianə aqaçarazə. aħsa kupozarouɲ alaçara uəs ibzianə amyapgarazə. ibzianə araƚara, atagalarazə. art auəsurakua rɸə aħsa apxıagəlara rəmanə iqazarouɲ.

akɲolxoz ialou aħsa akɲolxoz auəsura aqnə anorma aguatarei anorma axu akuçaraɸi akɲə ieipşəmkɲua ubas auəs ruərouɲ, ari auəs çəpx apəƚarakua irəmakuaz zegıə acxəraargʒarouɲ. dasəu akɲolxozkua rqnə anormei, anorma axui rəſtəxra aan iguartarouɲ xəmpada iara akɲolxoz auəsuſa adagıə, abrigadakua şəqou, aməruəga maɤaxukua, auəs zua apsɤkua, adgıəl şəqou zegıə rguatarəla.

aɸayra bzia aarəxraɸə ilşara dunə iqouɲ, akɲolxoz aqnə auəs zua araxu ibzianə

reikurłara. ubri aqnəҧ ibzianə inəqugaxaroup auəs zua apsҧkua, araxu afaҧ rəgəmxaroup. akolxoz aqnə araxu afaҧ, anapə anrəgxa rəmų kuadaxoiҭ.

akolxoz aqnə auəs zua apsҧə anapə anagxa, ari akulak ixə iaimərxuarc zalşom. hara ǩlassla ihaoıou akolxoz aqnə auəs zua apsҧkua iqou rəkuxra aup dzəłtou, iara ui alagıə—aҩayra armaqra.

araxu raaɜara arҩeiraҩə akolxoz ialou aħsa irəldərşaşa raɟaɜoup, klassla ihaɟҧəmuaau apərxagarakua iqarçakuo zegıə aarpşua, araxu anapə rədkəlanə raaɜałа çaҧup xəmpada, irҩialaҧup araxu ҩar raaɜara. araxu raaɜara iaha zguə aħoua, iaha auəsura zərmanłaloua aləpşaanə ubas iazkxaroup abri eipş auəs dəu iqou.

akolxoz aqnə ilaçou iarbanzaalak anapə agəmxaroup—ilaçou iҩeinə atagalara akolxoz nxarala aroıuoıuaroup izəzħou.

bzia ibanə, ckıa anapə adkəlanə ilaçou auəs anazəuu akolxozgıə aҩayra raɟanə iamourc zalşom. ari auəs aqnə akolxoz ialou aħsa irəldərşaşa raɟaɜoup.

akolxoz aqnə akə ieipşəmkua auəsura zərҩeiua abrigadakua reiҩkaara aup. abri-

gadakua ibzianə iaxeiɸkaaz, dasəu irədu rdərua auəsura iaxıaɸəz akolxoz aqnə auəsuragıə mariaxəeiţ, akolxoz ialaz rəmusta bziaxəeiţ, akolxoz aqnə aɸayragıə iraɟanə iqaləeiţ. akolxoz ialou aħsa, akolxoz auəsura aqnə apxıagəlara zmoui darei aɲarţia ialou zegıə rəcxəraagʒanə ikupozarouɲ: abrigadakua iɸeinə reiɸkaarazə, abrigadakua zvenianə ieiɸkaazar işeiɵıxaşa guatanə. akupara ɵuɵua ataxəuɲ obezliɥka arʒrazə, sdelſɥina irɸeinə aiɸkaarazə, dasəu imusta bzianə aqaçara, akolxoz aqnə aɸayra raɟanə iqalarɸ ubas auəsura zegıə rəla aiɸkaarazə.

axaɟa reipş dargıə apxıagəlara rəmanə ikupozarouɲ, aħsa aratara ianaamtou amyapgarazə, abɟəɟaɵuara, aţexnikəei auətra təxɸ kulıţurakuei anaɲə rədkəlanə aqaçarazə.

art auəskua rqnə akolxoz ialou aħsa irəldərşaşa zənʒa iraɟaʒouɲ, ihalharşaɲ rħar aɸayra bzianə aarəxraɸə, akolxoz ibolşevik kolxoznə aqaçaraɸə aħsa axaɟa ireiçamkua ubas auəs ruərɸ rəlşoiţ.

artkua rəqaçara aħsa irəldərşarɸ iqouɲ nasgıə hɲarţia avozd ay. sţalin—aħsa akolxozkua rqnə imɥ dəunə iqouɲ ħa aja

iiħaz—dara aħsa ruəsurala iaarpşkuou jakuouɲ. ari rdəruazarouɲ zegıgıə.

ak̩olxozkua nxarala, malla ibeianə ianəqala axazq̩anxaɟa ak̩olxoz alalara rguapxoua iqaloiţ.

ak̩olxoz ialou aħsa ak̩ulak̩ elementkua ak̩olxoz aqnə rəqamlarazə akupara anays, axazq̩anxaɟa ak̩olxoz ialargalalarɐ ubas auəsura oıuoıuagıə rçəsɐnə irəmouɲ.

iaazərk̩ıaɸnə iahħozar ak̩olxoz ialou aħsa ak̩olxozkua ibolşevik̩ k̩olxozkuanə rəqaçarazə, 1934 şəkusazɐi aɲlan ibzianə anagʒarazə irualuɲ: alaçara uəs ibzianə amyapgara, k̩lassla ihaɟɐəmu iaraznak̩ iaarpşra. alaçara uəs aqnə ak̩olxoz ialou apħəs apxıagəlara ləmazarouɲ, apxənɐi auəsuɐkua zegıə rəmyapgaraɸə lara doıey uəsuynə dəqazarouɲ, dəkupozarouɲ aɸayra raɟanə aarəxrazə, axazq̩anxaɟa raxıɐ ireioıkuou ak̩olxoz ialalarɐ eipş auəs rzurazə.

uəsura formas iqou zegıə aɲlan anagʒara iazk̩xarouɲ.

açəxuɐanɐi aşəkuskua rəla aɲarţorganizaciakua ɲoliţik̩ala auəsura oıuoıua dərçə-

siţ adelegaţḳakua ruəsura aiɵnɐrazə. aħsa rdelegaţ eizarakua akalakıkua rqnə eipş akətakua rqəngıə iaha iɸəxəeiţ.

aħsa rdelegaţ eizarakua rqnəɐ ialçnə iaaboiţ hara ja-nəzəkıyələei ɫ-nəzəkıyələei aɵɾey ħa auəs zua, amaçura iaxagəlou aħsa, aḳolxoz ialou aħsa ireiuaz anaɲqazara iaɸkuaz, axazqanxaɟa ireiuakuaz.

adelegaţḳaɟa azəqaçara bzia rəmanə iqaləeiţ, aɐəla nxarala aiɸḳaaraɸə mbaɐə rəldərşoua ubas iaaqaləeiţ. aħsa aɵɾey ħa ikupoiţ aḳolxoz rgəlarazə, apstazara ɸəc aiɸḳaarazə.

aḳolxoz nxaraɸə adelegaţḳa ilualəz auəskua dərnə rəmyapgara lɸazəlḳəiţ, ari agura aagarɐ iaaboiţ hara, aħsa aḳolxoz aqnə şaqa aqa-mşkua raɟanə irəmou haxuapşər ḳlassla aguɸanra iazhaiţ aħsa rqnə. aħsa rdelegaţ-eizarakua rqnə imaɥəmḳua iɟərərgaxeiţ aḳulaḳ saboţaznikrakua qazçoz. aħsa reizara aqnə ikurgəlanə ialaɟajoiţ, aḳolxoz aqnə auəsura eiɵnnə işeiɸərḳaaşa, ikupoiţ aḳolxoz aqnə auəsura ckıa aiɸḳaarazə.

axa egıa uəs hħargıə maḳıanazə aḳolxoz ialou aħsei axaznxayə-ħsaɟei auəsura-

kua iroɯoɯuanə rərɣiara aqnə irəgkuou əqouɲ.

çəpx alşarakua ihaukuaz rqnə haagəlanə iqamlarouɲ. aħsa rəbʲara içagı iroɯoɯuaxarouɲ auəsura 1934 şəkusazɣi aɲlankua rənagɜara iazkˌnə.

akˌolxozkuei abrigadakuei rqnə aɲarʈorganizaciakua ruəsurakua ubas eiɣərkˌaarouɲ aħsa rorganizaʈorʲa iqou (женорги) acxəraara rərtalaraɣa, aħsa zegıə eidkˌəlanə akˌolxoz aqnə auəsura iazkˌnə iqalaraɣa.

akətnxaraɣi aɲlankua rənagɜaraɣə aɲarʈorganizaciakua rəcxəraarala aħsa r'organizaʈorʲa (женорги) akˌolxozkuei abrigadakuei rqnə irəldərşarouɲ aħsa zegıə auəsura iazkˌnə iqarçarcə. auəsura aqnə ireioɯu aħsa apxıagəlara rəgəmxarouɲ, ireioɯu aħsa auəsura xadarakua irxagəlanə iqalarouɲ.

akˌolxozkua rqnə iaarpşxarouɲ aħsa ireiuanə akʈivla auəs zua zegıə. kˌolxoz cəpxıaɜa aqnə iqalarouɲ aħsa rakʈiv iadro, iara ui aiadro anaɲə agməʳqkˌua esəmşa iaxeizhalara, iraʲaynə aħsa axeidnakˌəlo iazkˌnə. ari auəs zegıə reihagıə iazəapsaranə iqouɲ aɲarʈia ialou. aħsa rakʈiv iadro iqaloua xadas damazarouɲ (женоргом) irei-

ЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА

oɪınə auəs zua akommunistka, ma akomsomolka, mamzargıə akolxoz ialanə aoɪey ha auəs zua.

aaxəç-kavkaʀi aparʧorganizaciakua uajə iahxəsəz aamtala irəldərşeiʧ akʧivla auəs zuaz ahsa imaɥyəmkua rʃərgara, aparʧia apxıa auəs qaçaʀkua iftaz rənagɜarazə aoɪey ha ikupakuoz.

ubas iahhap **gıangaʀi araion** aqnə yəqa akolxoz ialaz ahsa akolxoz apravlenie axanʀayjas iqarçeiʧ, 7-yək ahsa abrigadakua rqnə brigadirjas iqaçoup.

agarinʀi araion aqnə—yəqa ahsa kolxoz xanʀayjas iqoup, aʒə aparʧorganizacia sekreʧars damoup, 87-yək ahsa abrigadakua rqnə ibrigadirjoup.

lagodexʀi araion aqnə exıabalak akolxozkua rqnə axanʀayə ixatəpoyəs iqou zegıə hsoup.

gal araion aqnə 25-yək akolxoz ialou ahsa ibrigadirjanə iqoup akolxoz brigadakua rqnə, art abrigadakua zənɜa ibziɜanə auəs rueiʧ.

axa ara xəxı iaarpskuou rəla hara iahharʀ iqam exıabalak akolxozkua rqnə abrigadakua rqnə ahsa ruəsura eikuʃanə

iqouɲ ħa, jɲaqara ak̩olxozkua rqnə ari auəs xəy azərəʃtua iqaʒam.

atəpanɐ̣i aɲarţorganizaciakua mak̩ıana izəzguamtac raʃouɲ ak̩olxoz aqnə aħsa ṣaqa amɥra rəmou, aħsa razəqaçara rʃərgara aɐ̣ə. jɲaqara aɲarţorganizaciakua rqnə imaɥʒouɲ auəsurakua, aħsa azəqaçara rətanə, iaaʒanə, axadara uəskua rqnə rəqaçarazə.

ubri aqnəɐ̣ atəpanɐ̣i aɲarţorganizaciakua daara xṣəy dəu azəʃtnə ubas auəs azəruroup aħsa ruəs gɸaxanə iqamlaraɐ̣a, ari auəs aqnə dara aħsa rxatakua alarxunə iqalarouɲ.

ak̩olxoz aqnə aħsa rak̩ţiv iqou auəskua irədu rnays mobilizacia hasablaɬa eidk̩əlanə ak̩olxoz aqnə egıərt auəskua zegıgıə rəmyapgara iazk̩xarouɲ. ħaras iataxəuzi aɲarţorganizaciakua art zegıə myapərgalarouɲ azenorgkua rəla.

auəsuɐ̣kua rnormakua rəʃtəxra, anormakua axu rəkuçara, araxu anaɲə rədk̩əlanə rnəqugara, amxəurtakua rɸə auəsurakua, aiclabrei aoıey uəsurei, abartkua zegıə ibzianə ialaʃajarouɲ ak̩olxoz ialou aħsa

rakʧiv aizara aqnə, xəmpada ibzianə imyapgaxaraʨa.

1933 şəkusaan akətnxaraʨ uəsurakua rɲrakʧika aqnə ibzianə iaapşiʧ, akolxoz brigadakua rəbʧara agueibatarakua, dasəu iruəsuʃou ailkaarazə, brigadak iauəsuʃaz egi abrigada iguanaton, naq-aaq irəgkuaz iaha imarianə eilərkaauan, ari aguatara ala, arɸeiragıə iaha irlasnə irəldərşon.

aħsa reizarakua rqnə aħsa aaʃakua auəsura zʤəmoɪkuou rʤərgara, aħsa auəs zua apsʃarazə iaxıaailaʨo agazet rzapxıara, akolxoz uəsura iazkəu aʤajarakua rəqaçara, kər ixuarta dəunə iqouɲ akolxoz aqnə aħsa ruəsumta içagı iraʤanə iaapşərʨə auəsura aiɸkaarazə.

akolxoz aqnə auəsuʃa ahasab ala aħsa aizarakua qarçalarouɲ, ua ialaʤajoiʧ auəsurakua şəqou, ua iaadərpşueiʧ irəgkuou zegıə, irpərxagou zər dəqazargıə daarpşnə auəs dartoiʧ, rapxıaqazə ruəsurakua zləeiɔıərʨəşa ialaʤajoiʧ, ubas egıərtgıə

abrigadakua naq-aaq rgueibatarakua akolxoz ialou zegıə rzə daara irxucga dəunə iqouɲ, akolxoz aqnə naməsla (hatərla) auəsura aiɸkaarazə.

abrigadakua rəbʃara aguatarakua ibzianə ianəqala esəmʂaʏi auəsura aqnə imaapʂərc izalʂom dasəu iuəsuʃou. ari eipʂ auəsura aqnə auaa-aaʃaʃa irlasnə iaarpʂxoiţ, izəlʂonə auəsura aqnə iaçaxoua ruəsura dmərlasər iamua iqaloiţ.

abrigadakua iruəsuʃakuou aguatara aan xəmpada iaarpʂxarouɲ ibzianə auəs zukuo, ubart iruəsuʃakuou. iara ui adagiə abrigadakua dara-dara rgueibatarala auəsura aqnə zegiə rɸeixiərəgɜoua iqaloiţ.

nasgiə iqamlarouɲ ubas iɸeinə auəs zəmukuo, auaa-aaʃaʃa abrigada iauəsuʃou aguatara iazkˌnə. abrigada iauəsuʃou guazto ibzianə auəs zukuo rouɲ.

akˌolxoz aqnə auəs ibzianə aiɸkˌaarazə, aɲlan anagɜarazə kˌər ixuarta dəunə iqouɲ apsʃarakua raan agazetkua rapxiara, auəsura eiouınə aiɸkˌaara ahasab ala aʃajarakua, eiharakˌgiə akˌolxoz ialou ahsa eizganə, agazetkuei azurnalkuei rqnə ianəlaloiţ aɲarţia akuçarakua iʃtnaxkuo, aihabəra auəskua iʃtərxkuo, iraʃanə iqaloiţ ubas ajabʃ bziakua oyə idərra kˌər iacəzço, oyə kˌər icxəraaueiţ iuəsuʃa aiouʏrazə. aɲarţia ɸəc iʃtnaxua akuçara akˌuzaaiţ, akˌolxoz

aqnə auəsura aiɵnɐra iazħou auəskua rak̡u-zaaiţ zegıə xəmpada iɟərgaɐuɲ, ialaɟaja-rouɲ ak̡olxoz ialou aħsa reizara aqnə. azenorgkua aizara aqnə abart reipş auəs-kua rəlaɟajara aqnə imaagəlarouɲ, art auəs-kua aħsa dasəu işeilərk̡aaz guartalarouɲ, auəsurakua rqnə rxə işadərxuo guartoza-rouɲ, rxə iadərxualaraɐə ubas acxəraara qarçalarouɲ.

ari eipş ala auəsura k̡ər icxəraara dəunə iqouɲ ak̡olxoz aqnə aħsa ruəsura ibzianə aiɸk̡aarazə.

içagı eiɵınə aɸadk̡əlara ataxəuɲ mţs-i asovxozkuei rɲoliţquşakua.

ayəza sţalin ibzourala çəpx akətakua raxı iceiţ aɲarţia ialanə eiɵınə auəs zukuoz auaa, auəsuraɸə iguataz abolışevik̡kua, aɲa-rţia akətan iqanaçeiţ mţs-i asovxozkuei rɲoliţquşakua, mţs-i asovxozkuei rɲoliţ-quşakua ſakudərɵuɵueiţ eiha iɵuɵuaz, ipəłaz ak̡ommunisţkua rəla.

aɲoliţquşakua auəs rueiɿtei raɟak̡ egı-çɜom, axa irəldərşakuaxeu k̡rəqouɲ, eiha-

rak̦gıə aħsa ɲoliţik̦ala razəqaçarei ak̦olxoz nxaraɸə uəsurala ralarxurei rɸə.

uajə jɲaq̦ara ak̦olxozkua rqnə aħsa imaɥyəmk̦ua auəsura xadarakua myapəzgakuo hamazar, art atəpanɸi aɲarţorganizaciakua macara rəbzourala iqamlaʒeiţ, art eiharak̦gıə aɲoliţquşakua ruəsurala iqalakuaz rouɲ. ay. sţalin işiħaz eipş ak̦olxoz ialou aoɪey ħsakua axadara uəsurakua raxı riagara rəldərşeiţ.

ak̦olxozkua rqnə aħsa ruəsura eioɪınə aiɸk̦aara, aħsa ɲoliţik̦ala rdərra azərhara, uajə iaha izlahamou aɲoliţquşakua rəbzouralouɲ.

iahħaɲ çəpx azerbeq̦an: sabiriabadsk̦, geok̦ɥaisk̦, k̦iurdamirsk̦, alibairamlinsk̦, k̦aradolinsk̦ araionkua rqənɸi ak̦olxozkua rqnə aħsa ialaz rxaɸə aq̦a k̦nizk̦a rəmaʒaməzţ, xuɥək̦ ak̦ə qarçargıə aynata aqnə axada iqaz ik̦nizk̦a ianərçon. sənɸa aħsa irəmouɲ rxaɸə aq̦a k̦nizk̦akua. artkua aarpşnə izərɸeiz aɲoliţquşakua rouɲ, iara ui alagıə akətnxara aɲlan anagʒaragıə k̦ər idərmarieiţ.

ak̦olxoz aqnə aħsa oɪey uəsuɿa iqou aɲoliţquşa şaqa acxəraara dəu qanaçoua

dərnə, atəpanҧi apartorganizacia aqnə rҧeidkalanə akolxoz uəsurakua zegıə rqnə aktivla rҧalarxunə iqoup, ahsa aoreyha auəs rueit akolxoz nxarakua ibzianə reiҧkaarazə.

iahhap gal araion, **„cxiro-gali № 1“** akolxoz aqnə akolxoz ialaz apһəs demuria akolxoz aqnə alaçaҧə jla iqaz izɜoz aalərpsit.

„muxur“ akolxoz ialou apһəs buliskeria apolitqusa aqnə ikulərgəlt iuəsnə rkolxoz apfbaҧi abrigada ckıa auəs şamuaz aҧə, dara ubartkua rəbzourala ui abrigadaҧə araxu xəda rnəxra, aҧa irxnə iqaz, anapədarazə.

apolitqusakua akətan auəs bzianə işərua haxuapşərc htaxəzar ҧərpşəgas iftahxər qaloit gıanqaҧi m.t.s. apolitqusa auəsura. apolitqusa axadarala, araikomgıə acxəraagɜanə ari araion aqnə imyapgan akolxoz ialaz ahsa aoıey-uəsuja rəmş nəha, eiharakgıə abamba auəs azurei atagalarei irəzknə.

ari amş nəha myapgan 15 kətak rəqnə. ari amş nəha rҧaladərxuit 4000 yək rqənɜa ahsa, ari aməş nəha ҧnəla aďaҧə akun

iaxəmyapgaz, ari aɸnə ƚa-ħaran, ḳuaşaran, xumarran uərt rqnə.

ari anəħa aſtaxı içagı eioıınə iqaləeiţ asoceiclabrei aoıey uəsurei, ajaḳ ala iahħozar aḳolxoz aɲlankua rənagʒarazə aħsa içagı rɸərxaçanə akupara iazḳxəeiţ.

azenorgkua sənʀa irəldərşarouɲ exıabalaḳ abrigadakua rqnə nasgıə xaz-ɥədala aħsa zegıə irarħarc, rxə itargalarc aɲoliţquşakua şaqa icxəraaɟanə iqou akətnxara aſtəxrazə, içagı eioıınə aiɸḳaarazə, eiharaḳgıə aħsa arəcharei aguamçrei içganə, axaça ieipş dargıə rxə ɟərganə iqalarcə. ari qaçaʀuɲ xəmpada izban aḳuzar, hara ihamouɲ imaɥəmḳua ubas raionkuaḳ rqnə aħsa aɲoliţquşa zaḳuu ckıa izzəmdərua, uərt irəzdərʒom aɲoliţquşa auəs dəu şaua aħsa aḳolxoz uəsura aqnə rɸaladərxurcə.

çəpx aɲoliţquşakua rzenorgkua irəldərşeiţ rapxıaʒaʀi aſaɸa aqaçara aḳolxoz ialaz aħsa aḳolxoz aqnə auəsura guəḳ ala rnaɲə adərḳracə, akət-nxara ɲlan aħsa ruəsura alarxunə kunagala amyapgaraɸə.

sənʀa ħaras iataxəuzi içagı eioıınə auəs ruəşţ aɲoliţquşakua. azenorgkua uajəraanʒa aipş ſtarnaxəsgıə auəs rularouɲ aḳol-

xoz ialou aħsa reidkəlarazə. azenorgkua irəldərşarouɲ akolxoz aqnə aħsa zegıə azəqaçara bzia rətanə, zegıə eidkəlanə guək ala akolxoz aqnə auəs rularaʈa.

apolitquşa azenorgkua rcxəraarala akolxozkuei abrigadakuei rqnə aħsa ruəsura ibzianə ianeiɸkaaxa akolxoz apłan xəmpada imərıazanə, raʃak uadayrak amamkua imyapgaxoiţ.

akolxozkua rqnə azenorgkua iqou apolitquşakua rəcxəraagzanə ikuparouɲ, akolxoz aqnə apħəs uəsura lneira iapərxagou akulak iagiţacia arzrazə.

çəpx imaɣəmkua iqan, iahħaɲ akolxoz aqnə apħəs uəsura dcar lxaça iuaməzţ.

iahħaɲ **lagodexıʈ araion,** „çiteli-varsvlavi“ akolxoz axanʈayə **kaciţaze** ipħəsi iahſei çəpx akolxoz axı uəsura inaiſtzoməzţ, ui uəs iħeiţ: „amxaɸə auəs zua apħəs sara aynəqa dnasəſtzom“-ha.

kardonlinʈ araion, „krasni serɲ“ akolxoz aqnə akolxoz ialou apħəs **aţ guzalb** abamba eizəlgoz zegıə lxaça iaaqa iteiçon, ubas lara ləmusta zegıə əzuan.

abart reipş afakţkua imaɣəmkua iaarpşuɲ. art reipş auəskua rərɸeirazə xəmpa-

da auəs oɯoɯuala iuʀnə irəduɲ azenorgkua.

abart reipş auəskua axıaadərpşkuo pşra qamçak̦ua azenorgkua iaraznak̦ adərra qarçarouɲ aɲoliţquşa axı, aɲoliţquşa rəcxəraagʒanə apərxagara qazçoua zegıə irlasnə iaapşərcə. ari aipş auəs k̦olxozk̦ aqnə mou araion zeginqara iadərərʀ ubas alaɟajara oɯoɯua ataxəuɲ. ak̦olxoz uəsura aqnə aħsa rnaməʃtra iaɸu oɯoɯuala rxə iaxıərxuʀuɲ.

ak̦olxoz aqnə aipş abrigada aqəngıə daaraʒa k̦rə zlou uəsduuɲ ak̦olxoz aarəxraʀ eilaɟajara (производ-совещание) aqnə azenorgkua ralarxura. azenorgkuei aħsa rak̦ţivi art ailaɟajarakua raan aɲoliţquşa işaħoua aipşʒqıa oɯeyla rɸaladərxurouɲ, ibzianə ialaɟajarouɲ ak̦olxoz auəsuʃa.

çəpx eipş sənʀagıə daara xuapşra dəu azərurouɲ azenorgkua, aħsa reizarakua, art aizarakua rəqnə iɟərgaʀuɲ eioɯnə auəs zua aħsa, uərt əkurgəlaxarouɲ auəsurta xadarakua rqnə.

ak̦olxoz aqnə aħsa irəduɲ, dara-dara eicxəraanə dasəu rxaʀ pstazarakua reioɯʀra, k̦ulţurala anxara-nçəra rəmanə iqalarʀ, iguartalarouɲ ak̦rəfarta şəqou, ackıara şə-

qou, axuɥkua rbahɥa ṣəqou ubas egıərtgıə.

aɲoliţquṣa anaɲxgarala aħsa rak̦ţiv iqou irualuɲ amxuərtakua rɸə apsſarazə aʀartakua iqaçanə irəmakuou rqnə aɬqukuei agazetkuei rəqaçarta atəp alərxərc, axuɥkuei ranaʒei rʀarta xazə iqarçarc, ua rəbʒə rdəunə irəpxıalarouɲ agazetkua azurnalkua, ubas k̦ulţurala auəs rularouɲ ak̦olxoz mxkua rqnə.

abartkua rəla ialaxuxarouɲ aħsa zegıə, ak̦olxoz akətnxaraʀ uəsurakua iadkuou kunagala ianaamtou rəmyapgaraɸə.

ſta ma iaadərrouɲ axuɥəaaʒartei axuɥ-bahɥei ṣaqa ixuarta duu.

axuɥkua raaʒartei, axuɥkua rbahɥei akətnxaraʀ uəsurakua raan mbaʀə zçazk̦ua uəs dunə iqakuouɲ.

axuɥə dəzçou apħəs aynə drəchaxuxa dəynanə ak̦umk̦ua lxə dakuitnə, tənɥ psſarala ak̦olxoz aqnə auəsura ləztoua axuɥə aaʒartei axuɥ bahɥei rouɲ. ak̦olxozkua rqnə ħarak̦ amamk̦ua axuɥkua rbahɥa ibzianə ianeiɸk̦aaxa axuɥkua ranaʒa gurya

rəmamḳua aḳolxoz aqnə auəs rua iqaloiţ, rxuɥkua aaʒara bzia rəmanə axuɥ-bahɥaɸə iqaloiţ.

1933 şəkusazə zaḳavḳazia aɸəlan iqan 1670 qara axuɥkua rbahɥa, art abahɥakua rqnə iqan 83.000 yəḳ axuɥkua. apəɬarakua iqaz izlaadərpşzala axuɥkua rbahɥakua ibzianə iaxəeiɸḳaaz aḳolxozkua rqnə aħsa zegıə uəsura ineiuan, aħsagıə axaɟa reipş auəs ruan, zəngıə axaɟa raçḳəsgıə eionnə auəs rulon aħsa.

çəpx izlaguataz ala daara imanɬalouɲ axuɥə dəzçou, eiharaḳgıə aḳəḳa iaçou axuɥkua rzi ranaɟa rzi eitaçua axuɥkua rbahɥa aqaçara, aħsa auəs axıərua iazaaiguanə axuɥ-bahɥa, ma eitaçua axuɥ-təpkua anəqala ɟgıa auəsura armanɬaloiţ, axuɥkua rzgıə eionuɲ.

iagıa uəs iahħargıə çəpxɸi auəsura iahnarbeiţ axuɥkua rbahɥakua ckıa işeiɸḳaaməz, anaɲə şrəgəz aɸə.

abamba axaadrəxua araionkua rqnə ubas aţexniḳaɸ ḳulţurakua axaadrəxua araionkua rqnə exıabalaḳgıə axuɥkua rbahɥakua ɸħara ḳıaɸla aḳun işaadərţuaz, jɲaq̣ara axıʒ rħeiţ anays iaarţnə iqamlaʒeiţ.

axuԛkua rbahԛakua axıəqazgıə anaɲə rəgən, hakıəm xuapşra rəmaməzţ, ubri aqənҧ abahԛaxı axuԛkua nazməʃtkuoz əqan, qara-qara aɣəmazarakua qaləeiţ.

abartkua zegıə guataxarouɲ sənҧaҧi auəsurakua raan.

akolxoz ialou ħsala xaʒala zegıə irdəruazarouɲ aҧayra antargaloua aamtala dara rxaҧə bzourala axuԛkua rbahԛazə amal aləxra xəmpada işataxəu, şaqa qaçaҧu ui dara iruəsuɲ, aizaraҧə işərħoua akuxoiţ, axa iaxuapşərouɲ raarəxra zeipşrou, şaqay axuԛkua rəmou, ubas ckıa iguatanə iqalarouɲ. axuԛkua rbahԛazə afond ialəxxoua aɲravlenie anaɲə aqnə iqaloiţ. akolxoz aɲravlenie ialou irualuɲ aapən auəsura işalagalak eipş pşra azəmukua axuԛkua rbahԛa aqaçara naɲə adərkərc.

akolxoz aɲravlenie ialou axadara ʃtəxnə auəs azəruroup axuԛkua rbahԛa, iataxxaşa zegıə rəpşaarouɲ, nas axuԛkuagıə abahԛaҧə iqaloiţ aħsa zeɡıgıə akolxoz uəsura aqnə iqaloiţ.

akolxoz ialou aħsagıə irualuɲ akolxoz aɲravlenie aqnə ikudərgəlarc axuԛkua rbahԛa axţra, aħsa daҧazə ieipşəmkua ubas

axəlapṣra bzia acxəraara bzia artozarouɲ axuɥkua rbahɥa.

iṣpa qaçaɐu axuɥkua rbahɥa? abahɥa təp, axuɥkua rɐarta, rəxumarərta, rəḳrəfarta zegıənqara ickıazarouɲ, irəpssozarouɲ lassə-lassə.

abar ḳolxozḳ aqnə axuɥkua rbahɥa auəs ṣauaz: axuɥkua rtəps iqȧn y-uadaḳəi (y-uataxḳ) ḳuxunaḳəi. aḳolxoz aɲravlenie ialaz rxə aɸə iaargəeiṭ ari auəs, ubri aqnəɐ axuɥkua esəmṣa afaɐ bzia rəman, axuɥkua irəzhaiṭ, axazyədara bzia rəmanə iqaləeiṭ. es-ja-məṣ ahakıəm daanə axuɥkua drəxuapṣuan. axuɥkua ṣan kurala, kurala iaha eiçakuaz axuɥkua xazə axəlapṣy drəman, aihabaɿa abahɥa iȧxəlapṣuaz apħəs inəqulgon,. ajabɿkua ralħon, aɬquə pxıaragıə xuɥəḳ-xuɥəḳ dlərbon izzəſtəxkuoz guatanə. art abahɥakua auəs bzianə iruan. iahħaɲ aſəɿ axuɥə dmaair aynə icanə axuɥə daargon, qara aḳə dənnamḳəloua iqazar.

çəpx jɲaqara aḳolxozkua rqnə axuɥkua rbahɥa iaxəlapṣuaz apħəs lqapsa-ħa ilərtoz zənʒa imaɥʒan, ilərtaʒoz 3-4 qamṣ zaɿəḳ raḳun, ulzəpṣər 50-80 yəḳ rqənʒa axuɥkua lara inəqulgoiṭ. ħaras iataxəuzi as ianə-

qala axuɥkuagıə anapə rəgxoiţ, akolxoz aqnə axuɥkua zçou aħsa ruəsuragıə zɸeixom.

axuɥkua rbahɥa aneiɸkaaxalak aħsa iara ui auəs azərua iqazaroup, qara xuɥək akə şaagxalak iaraznak iazəruşa rəpşaaroup, iaxıdərɸeişa iaſtalaroup.

* *
*

aqa iaçagəlou aħsa—lenini ştalini rpartţia anapxgara açaqa irəldərşakuaz krəqoup, uərt kər rəldərşeiţ rxaʈə zinkua rələxraɸə. aynə irəchaxuxa aʈara acəmxuras rxaʈə zinkua ələxnə auəs aqnə iţərçiţ. aqa iaçagəlou aħsa zegıə irzeipş nəħanə iqou marţ 8 sənʈa içagı aməyra atanə imyapaagaroup, akolxozkua zegıə ibolşevik kolxozkuanə akolxoz ialou zegıə izaziţoqnikɟanə rəqaçarazə, 1934 şəkusazə akətnxaraʈ aplankua iqou zegıə aɔeyħa imyapaagaraʈa.

art auəskua rəmyapgara marţ 8 azəħan idərga dəunə iqoup, art auəskua rəmyapgara ayəza ştalin „aħsa akolxozkua rqnə imɥ dəunə iqoup"-ħa ajakua iiħaz atak rəztoua uəskuoup.

20

ахи 20 k.

ЖЕНЩИНА БОЛЬШАЯ СИЛА В КОЛХОЗЕ.